

A b r e v i e r i

- Acta Antiqua – Acta Antiqua Academiae Scientiarum Hungaricae, Budapesta.
- ActaArchHung – Acta Archaeologica Academiae Scientiarum Hungaricae, Budapesta.
- ActaMN – Acta Musei Napocensis, Cluj-Napoca
- ADSV – Antičnaja drevnost' i srednie veka, Ekaterinburg
- AISÉE – Annuaire de l'Institut des Études Sud-Est Européennes, București
- AIM – Arheologičeskie Issledovanija v Moldavii, Chișinău
- AJPh – The American Journal of Philology, Baltimore
- AMS – Asia Minor Studien, Dr. Rudolf Habelt GmbH, Bonn.
- ANRW – von Hildegard T., Haase W. (Hrsg.) 1972, *Aufstieg und Niedergang der römischen Welt. Geschichte und Kultur Roms im Spiegel der neueren Forschung*, I, Berlin-New York.
- AnzNatGermMus – Anzeiger des Germanischen Nationalmuseum und Berichte aus dem Forschungsinstitut für Realienkunde, Nürnberg.
- AO – Arhivele Olteniei, Craiova
- Apulum – Apulum. Acta Musei Apulensis. Muzeul Național al Unirii, Alba Iulia.
- ArchJug – Archaeologia Jugoslavica, Belgrad.
- ArheologijaSofia – Arheologija. Organ na Arheologičeskija Institut i Muzej, Sofia.
- ArhMold – Arheologia Moldovei, Iași – București
- Arkeoloji Dergisi – Arkeoloji Dergisi, Ege Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi Yayınları, İzmir.
- ASBuckler – Calder W.M., Keil J. (eds.) 1939, *Anatolian Studies Presented to Eilliam Hepburn Buckler*, Manchester University Press, Manchester.
- ASRamsay – Buckler W.H., Calder W.M. (eds.) 1923, *Anatolian Studies Presented to Sir William Mitchell Ramsay*, Longmans Green & Co., Manchester-London-New York.
- BABesch – Bulletin van de Vereeniging tot Befordering der Kennis van de antieke Beschaving, Leida–Utrecht.
- BAR (IS/ BS) – British Archaeological Reports (International Series/ British Series), Oxford
- BCH – Bulletin de Correspondence Hellénique, Atena–Paris.
- BerRGK – Bericht der Römisch-Germanischen Kommission des Deutschen Archäologischen Instituts, Frankfurt am Main.
- BiblArh – Biblioteca de Arheologie, București.
- BibIIP-A – Biblioteca istro-pontică, seria Arheologie, Institutul de Cercetări Eco-Muzeale, Tulcea.
- BiblThr – Bibliotheca Thracologica, Institutul Român de Tracologie, București.

- BMC Phrygia – *Catalogue of the Greek Coins of Phrygia*, by Barclay V. Head, Editore Arnaldo Forni, Bologna, 1964.
- BMCR – *Bryan Mawr Classical Review*, Bryn Mawr.
- BMJT – Buletinul Muzeului Județean Teleorman, Alexandria
- BRV I, II, III, IV – Bianu I., Hodoș N., Simonescu D., *Bibliografia românească veche (1508-1830)*, I – 1903; II – 1910; III – 1936; IV – 1944, București.
- BRVÎA – M. Iova (coord.), *Bibliografia românească veche: îmbogățită și actualizată*, I (A – C), Târgoviște, 2004.
- BSFN – Bulletin de la Société Française de Numismatique, Paris
- BSNR – Buletinul Societății Numismatice Române, București
- BSPF – Bulletin de la Société Préhistorique Française, Paris
- Byzantion – *Byzantion. Revue internationale des études byzantines*, Société belge d'Études byzantines.
- C&C – *Classica et Christiana*, Iași
- CAMNI – Cercetări Arheologice. Muzeul Național de Istorie, București
- CCA – *Cronica Cercetărilor Arheologice*, București.
- CCDJ – *Cultură și Civilizație la Dunărea de Jos, Călărași*.
- CIL I – *Corpus Inscriptionum Latinarum*, I, Berlin, 1863.
- CIMRM – Vermaseren M.J., *Corpus Inscriptionum et Monumentorum Religionis Mithriacae*, Haga, 2 vol., 1956-1960.
- CN – Cercetări Numismatice, Muzeul Național de Istorie al României, București.
- CNA – *Cronica Numismatică și Arheologică*, București.
- CRAI – *Compte-Rendus de l'Académie des Inscriptions et Belles-Lettres*, Paris
- Crisia – *Crisia*, Muzeul Țării Crișurilor, Oradea
- Dacia – *Dacia. Recherches et Découvertes Archeologiques en Roumanie; Seria Nouă (N.S.): Revue d'Archéologie et d'Histoire Ancienne*, Nouvelle Série, București.
- Danubius – *Danubius*, Muzeul de Istorie Galați.
- DID I – Pippidi, D. M., Berciu, D., *Din istoria Dobrogei*, I, 1965, București.
- DID II – Vulpe R., Barnea I., *Din istoria Dobrogei*, II, București, 1968.
- DID III – Barnea I., Ștefănescu Șt., *Din istoria Dobrogei*, III, București, 1971
- DissPan – *Dissertationes Pannonicae*, Budapesta.
- EA – *Epigraphica Anatolica. Zeitschrift für Epigraphik und historische Geographie Anatoliens*, Bonn
- EphemNap – *Ephemeris Napocensis*, Cluj-Napoca.
- ÉRAUL – *Études et Recherches Archéologiques de l'Université de Liège*, Liège.
- Eurasia Antiqua – *Eurasia Antiqua. Zeitschrift Für Archäologie Eurasiens*, Mainz am Rhein.
- Gerión – *Gerión. Universidad Complutense*, Madrid
- GRBS – *Greek, Roman & Byzantine Studies*, Cambridge, Mass.
- Grierson, III, 2 – Bellinger, A., Grierson, Ph. 1973, *Catalogue of the Byzantine Coins in the Dumbarton Oaks Collection and in the Whittemore Collection*, volume III, Part 2, Philip Grierson, *Basil I to Nicephorus III (867-1081)*, Washington.

- Hendy, 1969 – Hendy, M., F. 1969, *Coinage and Money in the Byzantine Empire 1081-1261*, Dumbarton Oaks, Washington
- Hendy, IV, 1 – Bellinger, A., Grierson, Ph. 1999, *Catalogue of the Byzantine Coins in the Dumbarton Oaks Collection and in the Whittemore Collection*, volume IV, Part 1, Michael F. Hendy, *Alexius I to Michael VIII (1081-1261)*, Washington.
- Hendy, IV, 2 – Bellinger, A., Grierson, Ph. 1999, *Catalogue of the Byzantine Coins in the Dumbarton Oaks Collection and in the Whittemore Collection*, volume IV, Part 2, Michael F. Hendy, *The Emperors of Nicaea and Their Contemporaries (1204 - 1261)*, Washington.
- Ialomița – Ialomița, Muzeul Județean Ialomița, Slobozia.
- Iatrus–Krivina – Iatrus–Krivina. Spätantike Befestigung und frühmittelalterliche Siedlung an der unteren Donau. Mainz am Rhein.
- IDR – I.I. Russu, *Inscriptiones Daciae Romanae (Inscripțiile Daciei Romane)*, I, București, 1975 (*diplomele militare și tablele cerate*); II, 1977 (*Oltenia*, ed. Gr. Florescu, C.C. Petolescu); III/1, 1977 (*Banatul*, ed. I.I. Russu, M. Dušanić, N. Gudea, V. Wollman); III/2, 1980 (*Sarmizegetusa*, ed. I.I. Russu, I. Piso, V. Wollmann); III/3, 1984 (*zona centrală a Daciei Superior*, ed. I.I. Russu, O. Floca, V. Wollmann); III/4, 1988 (*zona estică a Daciei Superior*, ed. I.I. Russu); III/5, 2002 (*Apulum*, ed. I. Piso); III/6, 1999 (*Instrumentum Apulense*, ed. C.L. Băluță).
- InvLuc – Invigilata Lucernis, Bari.
- ISM V – Doruțiu-Boilă, Em. 1980, *Inscripțiile din Scythia Minor*, V, București.
- Istros – Istros, Muzeul Brăilei, Brăila.
- IzvestijaSofia – Izvestija na Bălgarskoto Arheologičeskija Družestvo Institut, Sofia.
- JHS – Journal of Hellenic Studies, Londra
- JRS – Journal of Roman Studies, Londra.
- Klio – Klio. Beiträge zur Alten Geschichte, Berlin
- Kokalos – *Κώκαλος. Studi pubblicati dall'Istituto di storia antica dell'Università di Palermo*, Roma/Palermo.
- KölnJahrb – Kölner Jahrbuch für Frühgeschichte, Köln
- KSIA – Kratkie Soobšenija Instituta Arheologii Akademii Nauk SSSR, Moscova
- La Galerie 2003 – *La Galerie Numismatique Bogdan Stambuliu, Vente Aux Encheres I*, Samedi-Lundi, 22-24 Novembre 2003, Laussane, 2003.
- La Galerie 2004 – *La Galerie Numismatique Bogdan Stambuliu, Vente Aux Encheres IV*, Dimanche, 28 Novembre 2004, Laussane, 2004.
- Levant – Levant. Journal of the British School of Archaeology in Jerusalem and the British Institute at Amman for Archaeology and History, Londra.
- LexMyth – Roscher, W. et al, *Ausführliches der griechischen und römischen Mythologie*. Leipzig, I (1884) – IV (1937).
- LIMC – Boardman, J. et alii, *Lexicon Iconographicum Mythologiae Classicae*. Artemis Verlag Zürich–München, I. 1 1984.
- MAMA – *Monumenta Asiae Minoris Antiqua*, Manchester University Press, London; IV, *Monuments and Documents from Eastern Asia and Western Galatia*, edited by W.H. Buckler, W.M. Calder, W.K.C.

- Guthrie, 1933; IX, *Monuments from Aezanitis*, recorded by C.W.M. Cox, A. Cameron and J. Cullen, edited by B. Levick, S. Mitchell, J. Potter and M. Waelkens, the coins by D. Nash, The Society for the Promotion of Roman Studies, Monographs no. 4, London, 1988; X, *Monuments from the Upper Tembris Valley, Cotiaenum, Cadi, Synaus, Ancyra and Tiberiopolis*, recorded by C.W.M. Cox, A. Cameron and J. Cullen, edited by B. Levick, S. Mitchell, J. Potter and M. Waelkens, The Society for the Promotion of Roman Studies, Monographs no. 7, London, 1993. *Numen – International Review for the History of Religions*, International Association for the Study of History of Religions, Leyden.
- MASP – Materialy po Archeologii Severnogo Pričernomor'ja, Odesskij Gosudarstvennyj Arheologičeskij Muzej, Odessa.
- Materiale – Materiale și Cercetări Arheologice, București.
- MBAH – Münstersche Beiträge zur Antiken Handelsgeschichte, Münster.
- MEFRA – Mélanges de l'École française de Rome, Antiquité, Paris–Roma.
- MemAntiq – Memoria Antiquitatis, Piatra Neamț.
- MH – Museum Helveticum, Zürich.
- MIA – Materialy i issledovanija po arheologii SSSR, Moscova.
- Morrisson, II – Morrisson C. 1970, *Catalogue des monnaies byzantines de la Bibliothèque Nationale. Tome II. De Phillipicus à Alexius III (711-1204)*, Paris.
- Mousaios – Mousaios. Buletin Științific al Muzeului Județean Buzău, Buzău.
- MPRG. 1998 – *A Guide to the Classification of Medieval Ceramic Forms*, London, Medieval Pottery Research Group Occasional Paper 1.
- MPRG. 2001. – *Minimum Standards for the Processing, Analysis and Publication of Post-Roman Ceramics*, Medieval Pottery Research Group Occasional Paper 2.
- NC – *The Numismatic Chronicle and Journal of the Numismatic Society*, Royal Numismatic Society, London.
- OJA – Oxford Journal of Archaeology, Oxford.
- Peuce (S.N.) – Peuce. Studii și cercetări de Istorie și Arheologie. (Serie Nouă), Tulcea.
- Poenaru – CBRV – Poenaru D. 1973, *Contribuții la Bibliografia românească veche*, Târgoviște.
- Pontica – Pontica. Studii și materiale de istorie, arheologie și muzeografie, Constanța.
- PZ – Prähistorische Zeitschrift, Leipzig–Berlin.
- RAC – *Reallexikon für Antike und Christentum*, Stuttgart
- Râpă–BRVA – Râpă-Buicliu D. 2000, *Bibliografia românească veche. Additamenta (1536-1830)*, Galați.
- RBN – Revue Belge de Numismatique, Bruxelles
- RCRFActa – Rei Cretarie Romanae Fautorum Acta.
- RE – Pauly A., Wissowa G., Kroll W., Ziegler K. 1893 sqq., *Real Encyclopädie der Classischen Altertumswissenschaft*, Stuttgart.
- REF – Revista de Etnografie și Folclor, București

- RevIst – Revista Istorică, București
- RevMuz – Revista Muzeelor, București.
- Rhetorica – Rhetoric Review. A journal of rhetoric and composition, Tucson
- RIR – Revista Istorică Română, București
- RMM-M – Revista Muzeelor și Monumentelor, seria Muze, București.
- RMM-MIA – Revista Muzeelor și Monumentelor, seria Monumente Istorice și de Artă, București.
- Römer in Rumänien* – *Römer in Rumänien. Ausstellung des Römisch-Germanischen Museums Köln und des Historischen Museums Cluj*, Kunsthalle Köln 12. Februar bis 18. Mai 1969, Köln.
- SAA – Studia Antiqua et Archaeologica, Iași.
- Sardis*, VII.1 – Buckler W.H., Robinson D.M., Brill E.J. (eds.), *Sardis*, VII.1, *Greek and Latin Inscriptions*, Leyden, 1932.
- SCIV(A) – Studii și Cercetări de Istorie Veche (și Arheologie), București.
- SCN – Studii și Cercetări Numismatice, București.
- SEG – Pleket H.W., Stroud R.S., Chaniotis A., Strubbe J.H.M., Geben J.C. (eds.), *Supplementum Epigraphicum Graecum*, Amsterdam.
- SlovArch – Slovenská Archeológia, Nitra.
- SovArh – Sovetskaja Arheologia, Moscova
- SP – Studii de Preistorie, București
- SRIR – *Studii și Referate privind Istoria României*, vol. I, București, 1954.
- StCl – *Studii clasice*, Societatea de Studii Clasice din România, București.
- Stratum plus – Stratum Plus, Chișinău-Sankt Petersburg-București.
- Studia Balcanica – Studia Balcanica, Sofia.
- SVSR – Olteanu P. (coord.), Mihăilă Gh., Djamo-Diaconiță L., Vrabie E., Lința E., Stoicovici O., Mitu M. 1975, *Slava veche și slavona românească*, București.
- SympThrac – Symposia Thracologica. Lucrările Simpozionului Anual de Tracologie
- Ștefan-CMMB – Ștefan Ș. C. 2008, *Catalogul cărții românești vechi și rare din colecția Muzeului Municipiului București (1648-1829)*, București.
- Talanta – Talanta. Proceedings of the Dutch Archaeological and Historical Society, Amsterdam.
- TAM, V – *Tituli Asiae Minoris*, V, *Tituli Lydiae. Linguis Graeca et Latina conscripti*, collecti et editi auspiciis Academiae Litterarum Austriacae; 1. *Regio septentrionalis ad Orientem vergens*, schedis ab Iosepho Keil elaboratis usus, enarravit Petrus Herrmann, apud Academiam Scientiarum Austriacam, Vindobonae, 1981; 2. *Regio septentrionalis ad Occidentem vergens*, schedis ab Iosepho Keil elaboratis usus, enarravit Petrus Herrmann, apud Academiam Scientiarum Austriacam, Vindobonae, 1989.
- TMMM – *Textes et monuments figurés relatifs aux mystères de Mithra*, publiés avec une introduction critique par F. Cumont, I-II, Librairie H. Lamertin, Bruxelles, 1899.
- TDSR – Traditional Dwellings and Settlements Review, Berkeley.

Thraco-Dacica	– Thraco-Dacica, Institutul Român de Tracologie, București.
TLL	– <i>Thesaurus Linguae Latinae</i> , München.
Trudy GIKMM	– Trudy Gosudarstvennogo Istoriko-Kraevedčeskogo Muzeja Moldavii, Kișinev.
Tyche	– Tyche. Beiträge zur Alten Geschichte Papyrologie und Epigraphik, Wien
Tyragetia S.N.	– Tyragetia Serie Nouă. Muzeul Național de Arheologie și Istorie a Moldovei, Chișinău.
ŽA	– Živa Antika, Skoplje